

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 40 (3)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1 DECEMBRA 1940

PATENTNI SPIS BR. 16330

Fa. Georg von Giesche's Erben, Breslau, Nemačka.

Magnezijumova legura.

Dopunski patent uz osnovni patent br. 15554.

Prijava od 29. jula 1939.

Važi od 1. februara 1940.

Naznačeno pravo prvenstva od 16. decembra 1938 (Nemačka).

Najduže vreme trajanja do 31. maja 1954.

Ovaj se pronalazak odnosi na dalje izvođenje pronalaska po osnovnom patentu br. 15554, koji se odnosi na magnezijumovu leguru.

Osnovni patent zaštićuje magnezijumu-vu leguru koja ima sadržinu od 2—6% bizmuta, prvenstveno 4—5%, 0,5—3% kadmija, prvenstveno približno 2%, 1—5% aluminija, prvenstveno 2—4%, i 1—3,5% cinka, prvenstveno približno 3%, dok se ostatak sastoji iz magnezija ili iz magnezija sa dodatima uobičajenim kod magnezijumovih legura. Legura može dakle kao ostatak osim magnezija sadržati još po 0,1—2% mangana, kalcija, silicija, jednog od metala iz grupe gvožđa (gvožđe, nikl, kobalt) pojedinačno ili više njih zajedno. Time se dobijala magnezijumova legura, koja je pored upotrebljive korozione postojanosti pre svega imala i važne mehaničke osobine.

Kod daljih istraživanja ove legure je nadieno, da je moguće da se ove dalje poboljšaju. Cilj ovog pronalaska jeste da se postigne magnezijumova legura kod koje je povećana sposobnost promene oblika u odnosu na magnezijumovu leguru poznatu po osnovnom patentu. Ovo se po pronalasku omogućuje, time, što se leguri dodaje 0,2—4% titana.

Predmet ovog pronalaska je tako magnezijumova legura po patentu br. 15554.,

koja ima dopunska sadržinu od približno 0,2—4% titana.

Magnezijumove legure koje po pronalasku sadrže titana odlikuju se povećanim vrednostima istezanja i skupljanja u odnosu prema leguri koja je postala poznata po osnovnom patentu. Tako imaju pri jednakoj čvrstoći od približno 40—45 kg mm² istezanje od 14—8%, dok se vrednosti skupljanja povećavaju na približno 25%.

U daljem izvođenju pronalaska je nadieno da je moguće da se tvrdina legura po pronalasku poveća dodatkom litija. Ovaj se metal po pronalasku upotrebljuje u količini od 0,02—3% čime se postiže povećanje tvrdine od 10—15%.

Legura po pronalasku ima dakle sadržinu od 2—6% bizmuta, prvenstveno 4—5%, 0,5—3% kadmija prvenstveno oko 2%, 1—5% aluminija, 2—4%, 1—3, 5% cinka, prvenstveno približno 3% i osim toga još približno 0,2—4% titana. Osim toga može legura sadržati još približno 0,02—3% litija.

Kao ostatak legure sadrži legura samo magnezijum, ili magnezijum i osim toga još 0,1—2% gore pomenutih uobičajenih dodataka.

U sledećem su navedeni nekoliki primjeri za leguru po pronalasku. Kod ovih primera legura svagda sadrži kao ostatak

0,5—8%. Veličina dodatka cera upotrebljava se ne samo u svrhu smanjivanja sadržine magnezija, već i prava sadržina legura

magnezijum ili uz odgovarajuće smanjenje sadržine magnezijuma još i po 0,1—2% mangana, kalcijuma, silicijuma, jednog od

metala iz grupe gvožđa (gvožđe, nikl, kobalt) pojedinačno ili više njih.

Primeri:

- 1) 5% Al, 4% Bi, 2% Cd, 3% Zn, 0,2% Ti.
- 2) 5% Al, 4% Bi, 2% Cd, 3% Zn, 1% Ti.
- 3) 5% Al, 4% Bi, 2% Cd, 3% Zn, 3% Ti.
- 4) 5% Al, 2% Bi, 3% Cd, 3% Zn, 0,3% Ti.
- 5) 5% Al, 2% Bi, 3% Cd, 3% Zn, 1,5% Ti.
- 6) 4% Al, 4% Bi, 2% Cd, 2% Zn, 0,5% Ti.
- 7) 5% Al, 4% Bi, 2% Cd, 3% Zn, 0,3% Ti, 0,05% Li.
- 8) 5% Al, 4% Bi, 2% Cd, 3% Zn, 0,3% Ti, 0,2% Li.
- 9) 5% Al, 4% Bi, 2% Cd, 3% Zn, 1% Ti, 0,1% Li.
- 10) 5% Al, 2% Bi, 3% Cd, 3% Zn, 1% Ti, 0,1% Li.

Patentni zahtevi:

1. Magnezijumova legura po osnovnom patentu br. 15554 naznačena time, što ima dopunsку sadržinu od približno 0,2—4% titana.

2. Magnezijumova legura po zahtevu 1, naznačena time, što se leguri dodaje približno 0,02—3% litijuma.

3. Magnezijumova legura po zahtevu 1, ili 1 i 2, naznačena time, što kao ostatak sadrži magnezijum ili uz odgovarajuće smanjenje sadržine magnezijuma osim toga još po 0,1—2% mangana, kalcijuma, silicijuma, jednog od metala iz grupe gvožđa (gvožđe, nikl, kobalt) pojedinačno ili više njih zajedno.